

Kjarnorkuvápnafria umveldið fyri øll Norðurlond

— Vit eru samd um, at skipanin við kjarnorkuvápnafrið umveldi skal fevna um øll Norðurlond. Henda skipan kann fáa stóran álitisskapandi týðning úti í heiminum og fer óivað at vera við til at minka um talið av kjarnorkuvápnnum í Europa, sigur Jóannes Dalsgaard í norðurlendsku tingmannanevndini, sum arbeidir við spurninginum um at lýsa Norðurlond sum kjarnorkuvápnafri umveldi

Uppskotið um at lýsa Norðurlond sum kjarnorkuvápnafrið umveldi er gamalt, men rættiligg ferð kom ikki á millumtjóða samstarvið fyrr enn við

Kvøldseta við upplestri

Mikukvøldið hittast listafólk aftur í Pætursarstovu.

Listafólkasamband Føroya, sum húsast í Pætursarstovu, hevur givið limafeløgum sínum ta upp-gávu annaðhvørt mikukvøld at hava kvøldsetu. Feløgin skiftast um at skipa fyri. Higartil hava verið tveir kvøldsetur, ið báðar vóru hampiliga væl vitjaðar. Fyrru ferð skipaði FUT fyri, og seinnu ferð Rithøvundafelagið.

Fyri kvøldsetuni, ið verður í annaðkvøld klokkan 20.30, stendur Meginfelag áhugaleikara

Føroya (MáF).

MáF hevur fingið nakrar av limum sínum at luttaka. Hogni Joensen fer at greiða frá, hvørjum MáF arbeidir við. Kristina Øster fer at lesa upp og Bjørgfinnur Nielsen framber eitt brot úr »Tann deilige Havn«. Oskar Hermansen skal eisini lesa upp, og Gulla Øregaard og Hjordis Trond lesa hver sine yrking.

Høvi verður eisini at fáa eitt hugnaligt prátt við einum kaffimunn.

Til kvøldsetuna kunnu koma allir limir í LISA. randi

Lina Larsen er ein teirra, sum fer at lesa upp á kvøldsetuni í Pætursarstovu mikukvøldið.

norðurlendska tingmannaráðstevnuni í Keyptmannahavn seinasta ár. Har vóru allir tingflokkar í Norðurlondum uttan føroyski sambandsflokkin umboðaðir. Tá varð samtykt, at setast skuldi ein norðurlendsk tingmannanevnd at arbeiða viðari við málinum. Øll tey norðurlendsku lög-gávutíngini eru umboðað í nevndini. Tey stóru londini hava fimm limir hvørt, og Føroyar, Grønland og Aland hvørt sin lim. Føroyski limurin er lögtingsmaðurin Jóannes Dalsgaard.

Nevndin hevði seinast fund fyri viku síðan í Keyptmannahavn. Sjálvum nevndararbeiðinum vil Jóannes Dalsgaard ikki greiða frá, meðan nevndin arbeidir.

— Eg kann tó siga so mikið sum, at øll nevndin er samd um, at Norðurlond í krígstíð ikki kunnu vænta at vera fri fyri kjarnorkuvápnnum. Tað skuldi verið nóg góð grundgeving fyri, at vit fáa eina skipan, sum tryggjar okkum, at eingi kjarnorkuvápn skulu vera í Norðurlondum, hvørki í friðartíð ella krígstíð. Hetta hevur ikki minst stóran týðning fyri havnr og fyri sjóekini, sigur Jóannes Dalsgaard.

Nevndin er eisini samd um, at eitt norðurlendskt kjarnorkuvápnafrið umveldi fær stóran týðning úti í heiminum, serliga moralskt og sum álitisskapandi tiltak. Harafturat kann tað vera við til at minka um talið av kjarnorkuvápnnum í tí partinum av Europa, sum liggur upp imóti Norðurlondum.

Øll norðurlond

Jóannes Dalsgaard sigur, at áhugin fyri kjarnorkuvápnafrið umveldinum er serliga stórur í eystara partinum av Norðurlondum. Eisini í Alandi, ið liggur mitt í Eystursjónum. Møguleikarnir tykjast vera góðir fyri at fáa lýst Eystursjógvn sum kjarnorkuvápnafrið umveldi, men nevndin er samd um ikki at gera nakra skipan, sum ikki fevnir um øll Norðurlond og havøkið, tí hernaðarlig spenningurin í hesum partinum av Norðurlondum økist í hvørjum.

— Og sjálvt um vit eftir altjóða fólkaretti ikki kunnu gera kjarnorkuvápnafrið umveldi fyri

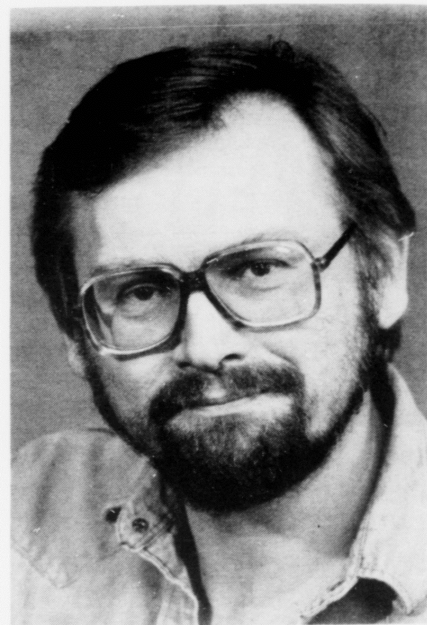
havøki, sum liggur uttan fyri lög-gávutíð, so kom longu í fjør fram á tingmannaráðstevnuni, at áhugi er fyri at tryggja hesi øki við avtalu við onnur lond, sigur Jóannes Dalsgaard.

Hann sigur, at arbeiddsetningurin hjá hesi millumtjóða tingmannanevndini er í fullum samljóði við lögtingssamtyktina um at Føroyar skulu vera kjarnorkuvápnafri. Grønlandska landstingið gjørdi eisini sína samtykt. Island er í tí serstöðu, tí í altingssamtyktini varð tilskilað, at kjarnorkuvápnafrið umveldið skuldi fevna um alt Norðureuropa. Millumtjóða tingmannanevndin er tó samd um, at vit skulu halda okkum til Norðurlond, sigur Jóannes Dalsgaard.

Í tráð við løgtingssamtyktina

Arbeidið hjá tingmannanevndini er eisini í tráð við tað, sum føroysku politikararnir førdur fram í tingmannaráðstevnuni í Keyptmannahavn í fjør. Harafturat fær nevndin fulla undirtøku frá friðar-rørsluni í Norðurlondum.

Men tað verður ikki verður einum degi, at Norðurlond verða kjarnorkuvápnafri. Frá tí at uppskotið um at lýsa

Jóannes Dalsgaard, føroyski limurin í norðurlendsku tingmannanevndini, sum arbeidir við málinum um at lýsa Norðurlond sum kjarnorkuvápnafrið umveldi.

Latinamerika sum kjarnorkuvápnafrið umveldi, til sáttmálin varð lýstur, gingi 20 ár. Umframt Latinamerika eru tvey onnur kjarnorkuvápnafri umveldi í heiminum, Antarktis og ytra rúmdin.

Við trygd frá stórveldunum

Jóannes Dalsgaard hevur tó góðar vónir um, at nakar fer at spyrjast burtur úr norðurlendska tingmannasamstarvinum. Á nevndarfundinum í seinastu viku vórðu viðgjørdir allir teir nógvu spurningarnir, sum hava tikið seg

upp í sambandi við at fáa lýst Norðurlond sum kjarnorkuvápnafrið umveldi, sum stórveldini veita trygd fyri.

Formaður í nevndini er Anker Jørgensen.

— Nevndin er nú av álvara farin til verka. Tað verða fleiri fundir í næstum, og væntandi kunnu vit koma fram við nokrum ítøkiligum næsta summari, sigur Jóannes Dalsgaard.

randi

Framhald av forsiðuni

lendsku lögregluni fyri ikki at hava beinanvegin sæð, at talan var um herverk og tosað við føroysku lögregluna, sum hevur tann størsta kunnleikan til tær harðrendu yvirgangsmetodurnar hjá Sea Shepherd. Tann seinna reaktiónin hjá lögregluni kann hava givið yvirgangsmönnum høvi at rýma úr Íslandi við ferðamannaflogfari sunnumorgunin.

Mett verður, at yvirgangsmenninir, hvørjir teir enn eru, eru farnir til hvalavirkið í Hvalfjörðinum og um borð í hvalabátarnar í Reykjavík havn sunnunnáttina, framt sínar skemdargerðir og síðani rýmt úr landinum. Sostatt stóð íslenska lögreglan á berum, tá tað gjørdist greitt, at herverk, ið móguliga fer at kosta íslenska statinum nógvar milliónir kr. varð framt. Íslenska útvarpið fekk upplýsingar um Sea Shep-

Poul Watson — hevur áttikið sær ábyrgdina fyri herverkinum í Íslandi um vikuskiftið.

herd í Bretlandi, Kanada og Kaliforniu frá Kemm Poulsen, og fekk síðani fatur á Watson sjálvm á skrivstovu hansara í Kanada, ið váttaði beinanvegin, at hansara felagskapur stóð aftanfyri. Hann vildi kortini ikki greiða frá, hvørjir ið høvdu framt hana ella hvussu nógvir teir vóru, men segði bert, at teir longu vóru rýmdir úr Íslandi aftaná at hava full-

figgjað eina sera væl fyri-reikaða skemdargerð.

Íslendingar vóru fullkomiliga í øðini, tá greitt varð hvat var hent, og tann ágangandi atburðurin hjá Watson og hansara harkaliði í Føroyum í summar hevur verið gjølla lýstur av íslenska útvarpinum og sjónvarpinum teir seinastu dagarnar.

Í einum skrivi, ið Watson sendi út í summar, líkir hann sær sjálvm og Sea Shepherd felagsskapinum við Mahatma Gandhi, og er ógvuliga erpin av at hava ferð eftir ferð brotið altjóða lóg í Beringshavinum, undir Orknøygkjum, Kanada og Japan. Undir Kanada sigldi hann t.d. á selveiðiskipið »Sierra« og oyðilegði tað. »Vit eru passivir, men ágangandi,« sigur hann, »og vit aftra okkum ikki við at oyðileggja skip og útgerð, ið verður nýtt til drepa hvalir við. Vit tosa ikki um problemini, vit bert fara og loysa tey.«

etj-